

فصلنامه سیاست نامه علم و فناوری با هدف داوری باز و شفاف (Open peer review (OPR))
نتایج داوری مقاله را به شرح زیر منتشر می نماید.

مقاله شماره ۱۴

عنوان:

بررسی اثرات بیماری کرونا بر سائز بخش های مختلف اقتصاد ایران

نویسنده:

سید رضا میرنظامی، سجاد رجبی

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی - تحلیلی

تاریخ ارسال:

۹۹/۳/۵

وضعیت مقاله:

پذیرش نهایی مقاله

چکیده:

اساساً بروز بیماری‌ها، اپیدمی‌ها و پاندمی‌ها در اقتصاد با ماهیت شوک مورد ارزیابی قرار می‌گیرد زیرا مکانیسم ورود آن به تعاملات اقتصادی و روابط آن، برون‌زا می‌باشد. از این رو می‌بایست کانال‌ها و مجاری این پدیده به اقتصاد مشخص شود. از این رو می‌توان در نظر گرفت که تکنولوژی تولید در این مدت تحولی نخواهد داشت و می‌توان از جداول داده-ستانده سال‌های اخیر استفاده کرد. در بخش عرضه، با ایجاد محدودیت‌های رفت‌وآمد، تعطیلی برخی مراکز آموزشی و غیر آموزشی، کاهش ساعات فعالیت بنگاه‌ها، به‌طور طبیعی سازوکار تولید و عرضه اقتصادی با کاهش روبه‌رو می‌شود از سوی دیگر، تقاضای نهایی در اقتصاد که شامل تقاضای خانوارها، دولت، بخش غیرانتفاعی، تقاضای سرمایه‌گذاری و موجود انبار بنگاه‌ها است، تغییراتی خواهد داشت و در برخی فعالیت‌ها کاهش -همچون خدمات هتل و رستوران- و در برخی دیگر افزایشی -همچون بخش سلامت- است که می‌بایست این تغییرات تقاضای نهایی مورد تدقیق و بررسی قرار گیرند. سومین کانال اثرگذاری کرونا بر اقتصاد، کاهش محسوس واردات کشور به سبب محدودیت در تعاملات بین‌المللی کشور است. همچون واردات، صادرات نیز تحت تأثیر این بیماری کاهش خواهد یافت. در این مطالعه با در نظر گرفتن شوک‌های اقتصادی

فصلنامه سیاست نامه علم و فناوری با هدف داوری باز و شفاف (Open peer review (OPR))

نتایج داوری مقاله را به شرح زیر منتشر می نماید.

حاصل از پاندمی کووید-۱۹ قصد داریم در چارچوب مدل‌سازی داده-ستانده و با در نظر گرفتن عدم تغییر تکنولوژی تولید در کشورهای درگیر بیماری، آثار آن را بر هریک از فعالیت‌های تولیدی و خدماتی اقتصادها سنجیده و طبق سناریوهای مختلف، کاهش GDP این کشورها را بر اثر این بیماری بسنجیم. باید توجه داشت که در قبال همه بخش‌های اقتصادی نباید سیاست یکسانی وضع کرد چراکه اثرپذیری بخش‌ها از این اپیدمی متفاوت است. در بر بخش‌ها ایجاد محدودیت‌ها می‌تواند از شدت اثرپذیری بکاهد اما در برخی بخش‌ها این اعمال محدودیت، اثر کمی خواهد داشت. این مقاله تلاش می‌کند با قائل شدن این تمایز، دلالت‌های سیاستی برای بخش‌هایی که از شوک بیشتر متاثر شدند، ارائه کند.

نظرات داور در بررسی چکیده:

ضمن تشکر از پیشنهاد بررسی اثرات بیماری کرونا بر سائز بخش‌های مختلف اقتصاد ایران در قالب رویکرد مدل‌سازی اقتصادی داده-ستانده، انشاله منتظر ایده‌های شما از دلالت‌های سیاست‌گذاری نتایج احتمالی در طی کارگاه هم‌اندیشی که برگزار خواهد شد خواهیم بود.

نظرات داوران و شرکت‌کنندگان در کارگاه ویژه نامه کرونا مورخ ۱۱ تیر ۱۳۹۹:

ردیف	اصلاح	اقدامات نویسندگان
۱	انتقال شوک‌های وارد بر اقتصاد چین به ایران به صورت خطی، فرض قابل توجهی است که حداقل بهتر است تصریح شود و محدودیت‌های آن و شرایط تعمیم تشریح شود. دسترسی به داده‌ای غیر از چین ممکن است بتواند فرض خطی فوق را محک بزند.	در بخش سناریونگاری به تفصیل توضیح داد شد که: آنچه در مدل‌سازی داده-ستانده به عنوان شوک اولیه ^۱ یاد می‌شود، شوک‌هایی است که در بر اساس مطالعه Hongbo Duan و همکاران (۲۰۲۰) برای کشور چین انجام گرفته، برای جدول داده-ستانده ایران تعمیم داده شده است. باید توجه داشت که شوک‌های اولیه با شوک‌های کل ^۲ متفاوت است. شوک‌های اولیه عموماً در همه مصادیق صدق می‌کند. به طور مثال و با حفظ ثبات سایر متغیرها،

^۱ Primary Shock

^۲ Total Shock

اقدامات نویسندگان	اصلاح	ردیف
در صورتی که یک بنگاه تولیدی یک سوم سال را به طور کامل تعطیل باشد، شوک اولیه برای آن کاهش یک سومی درآمد است و تفاوتی ندارد این بنگاه در چه اقتصادی قرار دارد. آنچه تفاوت را در پی تعطیلی این بنگاه نشان خواهد داد شوک‌های کل است. هنگامی که شوک‌های اولیه در یک اقتصاد رخ می‌دهد این شوک به سایر بخش‌ها و بازارها نیز انتقال می‌یابد و آن‌ها را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. در مثالی که گذشت حتماً بنگاه تولیدی تعطیل شده از سایر بنگاه‌ها مواد اولیه و واسطه‌ای خریداری می‌کند. کاهش خرید این بنگاه، تولید سایر بنگاه‌ها را تحت تأثیر قرار خواهد داد. ساختار اقتصاد، زنجیره‌های عرضه، تکنولوژی تولید و ساختار مصرف و تقاضا عوامل مهمی هستند که سبب می‌شود علی‌رغم بروز شوک‌های اولیه یکسان در دو اقتصاد، شوک‌های کل و نهایی متفاوت باشند. بنابراین استدلال، نباید انتظار داشت آثار اقتصادی تعطیلی یک ماهه بنگاه‌های تولیدی در چین، ایران، کشورهای اروپایی، کشورهای آمریکایی و آفریقایی یکسان باشند زیرا ساختارهای اقتصادی متفاوتی دارند.		
مدلسازی داده ستانده امکان مدلسازی سیاست های پولی را ندارد و بخش های مالی شامل واسطه‌گری مالی، بانک، بیمه و بازار سرمایه را ذیل زیربخش‌های بخش مالی و به عنوان یک بخش خدماتی محسوب می‌کند.	در نظر گرفتن چالش های مالی و پولی که اندازه کل کیک اقتصاد را دستخوش تغییر می کنند در مدل داده-ستانده می تواند جالب توجه باشد. البته اگر حجم کار بخاطر این تغییر بخواهد بیش از حد افزایش یابد می توان به تحلیل کیفی و مختصر این آثار اکتفا کرد.	۲
مطالعه‌ای بر سیاست سایر کشورها همچون آلمان، آمریکا، ویتنام و.. و همچنین نهادهای بین المللی	دلالت های سیاستی تبیین شود – مثلاً با تشریح اقدام اتحادیه اروپا در تخصیص عادلانه تر منابع به صنایع مختلف برحسب میزان شوک به بخش های مختلف. مقایسه تخصیص گزینشی	۳

فصلنامه سیاست نامه علم و فناوری با هدف داوری باز و شفاف (Open peer review (OPR))

نتایج داوری مقاله را به شرح زیر منتشر می نماید.

ردیف	اصلاح	اقدامات نویسندگان
	منابع مالی اتحادیه اروپا با تخصیص یکنواخت و مسطح ایران – و به تبع آن مقایسه ائتلاف منابع- می تواند جالب و آموزنده باشد.	انجام شد و نتایج بررسی در تناسب با این کار تشریح شد.
۴	توضیح بیشتر روشها و نتایج	انجام شد.